

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ліцензування видів господарської діяльності

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 23, ст.158)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

[№ 580-VIII від 02.07.2015](#), ВВР, 2015, № 40-41, ст.379

[№ 835-VIII від 26.11.2015](#), ВВР, 2016, № 2, ст.17

[№ 867-VIII від 08.12.2015](#), ВВР, 2016, № 4, ст.40

[№ 1540-VIII від 22.09.2016](#), ВВР, 2016, № 51, ст.833

[№ 1774-VIII від 06.12.2016](#), ВВР, 2017, № 2, ст.25

[№ 1817-VIII від 17.01.2017](#), ВВР, 2017, № 9, ст.68

[№ 1983-VIII від 23.03.2017](#), ВВР, 2017, № 25, ст.289

[№ 2019-VIII від 13.04.2017](#), ВВР, 2017, № 27-28, ст.312

[№ 2042-VIII від 18.05.2017](#), ВВР, 2017, № 31, ст.343

[№ 2145-VIII від 05.09.2017](#), ВВР, 2017, № 38-39, ст.380

[№ 2189-VIII від 09.11.2017](#), ВВР, 2018, № 1, ст.1

[№ 2473-VIII від 21.06.2018](#), ВВР, 2018, № 30, ст.239

Кодексом

[№ 2597-VIII від 18.10.2018](#), ВВР, 2019, № 19, ст.74

Законами

[№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), ВВР, 2018, № 49, ст.399

[№ 79-IX від 12.09.2019](#), ВВР, № 44, ст.277

[№ 102-IX від 18.09.2019](#), ВВР, 2019, № 42, ст.233

[№ 139-IX від 02.10.2019](#), ВВР, 2019, № 47, ст.310

[№ 155-IX від 03.10.2019](#), ВВР, 2019, № 48, ст.325 - щодо набрання чинності

див. [пункт 1](#) розділу XII

[№ 199-IX від 17.10.2019](#), ВВР, 2019, № 51, ст.377

[№ 264-IX від 31.10.2019](#), ВВР, 2020, № 2, ст.6

[№ 394-IX від 19.12.2019](#), ВВР, 2020, № 26, ст.172

[№ 613-IX від 19.05.2020](#), ВВР, 2020, № 39, ст.297

[№ 768-IX від 14.07.2020](#)

[№ 912-IX від 17.09.2020](#) - вводить в дію з [24.01.2021](#)

[№ 931-IX від 30.09.2020](#) - вводить в дію з [25.01.2021](#) }

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

{*Пункт 1 частини першої статті 1 виключено на підставі Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)*}

1¹) видача ліцензії - надання суб'єкту господарювання права на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню,

шляхом прийняття органом ліцензування рішення про видачу ліцензії, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі;

{Частина першу статті 1 доповнено пунктом 1¹ згідно із Законом [№ 835-VIII від 26.11.2015](#); в редакції Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

1²) анулювання ліцензії повністю або частково - позбавлення суб'єкта господарювання права на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, на який йому видано ліцензію, шляхом прийняття органом ліцензування рішення про анулювання ліцензії повністю або частково, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі;

{Частина першу статті 1 доповнено пунктом 1² згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

1³) зупинення дії ліцензії повністю або частково - тимчасове припинення суб'єкту господарювання права на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, на який йому видано ліцензію, шляхом прийняття органом ліцензування рішення про зупинення дії ліцензії повністю або частково, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі;

{Частина першу статті 1 доповнено пунктом 1³ згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

1⁴) відновлення дії ліцензії повністю або частково - поновлення суб'єкту господарювання права на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, на який йому видано ліцензію, шляхом прийняття органом ліцензування рішення про відновлення дії ліцензії повністю або частково, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі;

{Частина першу статті 1 доповнено пунктом 1⁴ згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

2) здобувач ліцензії - суб'єкт господарювання, який звернувся в установленому законодавством порядку до органу ліцензування із заявою про отримання ліцензії на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню;

{Пункт 2 частини першої статті 1 в редакції Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

3) ліцензіат - суб'єкт господарювання, який має ліцензію;

{Пункт 3 частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

4) ліцензійні умови - нормативно-правовий акт Кабінету Міністрів України, іншого уповноваженого законом органу державної влади, положення якого встановлюють вичерпний перелік вимог до провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, обов'язкових для виконання ліцензіатом, та вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії;

{Пункт 4 частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1540-VIII від 22.09.2016](#), [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

5) ліцензія - право суб'єкта господарювання на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню;

{Пункт 5 частини першої статті 1 в редакції Законів [№ 835-VIII від 26.11.2015](#), [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

6) ліцензування - засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, спрямований на забезпечення безпеки та захисту економічних і соціальних інтересів держави, суспільства, прав та законних інтересів, життя і здоров'я людини, екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища;

{Пункт 6 частини першої статті 1 в редакції Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

7) орган ліцензування - державний орган, уповноважений законом або Кабінетом Міністрів України на здійснення ліцензування господарської діяльності;

{Пункт 7 частини першої статті 1 в редакції Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

8) матеріально-технічна база - сукупність засобів та/або місць провадження виду господарської діяльності, які дають можливість провадити господарську діяльність, що підлягає ліцензуванню;

{Частина першу статті 1 доповнено пунктом 8 згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

9) місце провадження виду господарської діяльності - місце (об'єкт, приміщення, будівля, земельна ділянка та/або територія), на якому (у межах якого) суб'єкт господарювання провадить господарську діяльність або яке використовується в його провадженні (може збігатися з місцезнаходженням суб'єкта господарювання);

{Частина першу статті 1 доповнено пунктом 9 згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

10) ліцензійна справа - єдиний набір документів в електронній формі на електронних носіях інформації (або в електронній формі на електронних носіях інформації та на паперових носіях у разі, якщо заявник подав заяву та документи на паперових носіях) стосовно відповідного здобувача ліцензії чи ліцензіата, які подані ним, що надходять до органу ліцензування від органів державної влади, юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців або фізичних осіб чи прийняті органом ліцензування в результаті реалізації своїх повноважень відповідно до цього Закону;

{Частина першу статті 1 доповнено пунктом 10 згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

11) ліцензійний реєстр - автоматизована система збору, накопичення та обробки даних про суб'єктів господарювання, які в установленому законом порядку звернулися до органу ліцензування із заявою про отримання ліцензії, провадять діяльність на підставі ліцензії, дія ліцензії яких зупинена, ліцензія яких анульована.

{Частина першу статті 1 доповнено пунктом 11 згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

Стаття 2. Сфера дії Закону та повноваження органів державної влади у сфері ліцензування

1. Цей Закон регулює суспільні відносини у сфері ліцензування видів господарської діяльності, визначає виключний перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, встановлює уніфікований порядок їх ліцензування, нагляд і контроль у сфері ліцензування, відповідальність за порушення законодавства у сфері ліцензування видів господарської діяльності.

2. Дія цього Закону не поширюється на ліцензування таких видів господарської діяльності:

{Абзац перший частини другої статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

{Пункт 1 частини другої статті 1 виключено на підставі Закону [№ 79-IX від 12.09.2019](#)}

2) діяльність в галузі телебачення і радіомовлення, яка здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про телебачення і радіомовлення";

3) виробництво і торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим та зерновим дистилятом, біоетанолом, алкогольними напоями та тютюновими виробами і пальним, зберігання пального, що здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального";

{Пункт 3 частини другої статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#) з урахуванням змін, внесених згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

4) діяльність у сфері електроенергетики, на ринку природного газу, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, виробництво теплової енергії, транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільними) тепловими мережами, постачання теплової енергії та іншу діяльність, ліцензування якої здійснює Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до закону, та здійснення контролю у цих сферах;

{Частина другу статті 2 доповнено пунктом 4 згідно із Законом [№ 394-IX від 19.12.2019](#)}

4¹) діяльність у сфері використання ядерної енергії, яка здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії";

{Частина другу статті 2 доповнено пунктом 4¹ згідно із Законом [№ 613-IX від 19.05.2020](#)}

4) професійну діяльність на ринку цінних паперів та діяльність у системі накопичувального пенсійного забезпечення, ліцензування якої здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до закону;

{Частина другу статті 2 доповнено пунктом 4 згідно із Законом [№ 79-IX від 12.09.2019](#)}

5) діяльність на ринку азартних ігор, що провадиться відповідно до [Закону України](#) "Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор".

{Частина другу статті 2 доповнено пунктом 5 згідно із Законом [№ 768-IX від 14.07.2020](#)}

3. Дія цього Закону не поширюється на ліцензування банківської діяльності, діяльності з надання фінансових послуг та діяльності з надання банкам послуг з інкасації, ліцензування яких здійснює Національний банк України відповідно до закону.

{Статтю 2 доповнено новою частиною третьою згідно із Законом [№ 79-IX від 12.09.2019](#)}

4. Суб'єкт господарювання може здійснювати види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, з дня внесення відомостей до ліцензійного реєстру щодо рішення органу ліцензування про видачу йому ліцензії.

{Частина статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 835-VIII від 26.11.2015](#), [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

5. Господарська діяльність на підставі ліцензії, виданої органом ліцензування, яким є:

центральный орган виконавчої влади, державний колегіальний орган, - провадиться на всій території України;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, - провадиться на території Автономної Республіки Крим;

місцевий орган виконавчої влади, - провадиться на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

6. Формування та реалізацію державної політики у сфері ліцензування у встановленому цим Законом порядку здійснюють:

Кабінет Міністрів України або інший орган державної влади у випадках, встановлених законом, - шляхом прийняття нормативно-правових актів у сфері ліцензування;

{Абзац другий частини статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2019-VIII від 13.04.2017](#)}

спеціально уповноважений орган з питань ліцензування;

органи ліцензування.

Стаття 3. Принципи державної політики у сфері ліцензування

1. Державна політика у сфері ліцензування ґрунтується на:

1) принципі єдиної державної системи ліцензування, що реалізується шляхом:

встановлення єдиного переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, виключно цим Законом;

визначення вичерпного переліку документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії, виходячи з мінімальної кількості таких документів, достатніх лише для підтвердження виконання вимог відповідних ліцензійних умов;

визначення Кабінетом Міністрів України органів ліцензування, крім державних органів, які визначені органами ліцензування законом, видів господарської діяльності, визначених [статтею 7](#) цього Закону;

{Абзац четвертий пункту 1 частини першої статті 3 в редакції Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

2) принципі територіальності, згідно з яким дія ліцензії поширюється на адміністративну територію органу ліцензування, що її видав;

3) принципі дотримання законності шляхом того, що:

запровадження ліцензування виду господарської діяльності здійснюється виключно законом шляхом внесення змін до [статті 7](#) цього Закону;

{Абзац другий пункту 3 частини першої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

види господарської діяльності, не зазначені у [статті 7](#) цього Закону, ліцензуванню не підлягають;

виключно законами визначаються підстави для видачі ліцензії, залишення заяви про отримання ліцензії без розгляду, відмови у видачі ліцензії, переоформлення ліцензії, розширення та звуження провадження виду господарської діяльності ліцензіатом, зупинення, відновлення дії ліцензії повністю або частково, анулювання ліцензії повністю або частково і строки прийняття та набрання чинності рішеннями органів ліцензування;

{Пункт 3 частини першої статті 3 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

встановлюються конкретні строки здійснення кожної дії органу ліцензування, спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування;

вимоги ліцензійних умов мають бути однозначними, прозорими та виключати можливість їх суб'єктивного застосування органами ліцензування чи ліцензіатами;

повноваження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування поширюються на сферу ліцензування всіх видів господарської діяльності, визначаються виключно цим Законом і не можуть бути обмежені іншими законами;

{Абзац сьомий пункту 3 частини першої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

запроваджується відповідальність посадових осіб органів ліцензування і спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування та суб'єктів господарювання за порушення вимог нормативно-правових актів, що регулюють сферу ліцензування;

забороняється вимагання органами ліцензування надання документів з державних паперових або електронних інформаційних ресурсів;

4) принципі пріоритетності захисту прав, законних інтересів, життя і здоров'я людини, навколишнього природного середовища, захисту обмежених ресурсів держави та забезпечення безпеки держави, що передбачає:

ліцензування застосовується лише до такого виду господарської діяльності, провадження якого становить загрозу порушення прав, законних інтересів громадян, життю чи здоров'ю людини, навколишньому природному середовищу та/або безпеці держави, і лише у разі недостатності інших засобів державного регулювання;

{Абзац другий пункту 4 частини першої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

запобігання проявам корупції;

у разі внесення змін до нормативно-правових актів у сфері ліцензування, передбачається достатній для реалізації цих змін строк, але не менш як два місяці;

5) принципі рівності прав суб'єктів господарювання, що передбачає:

вільний вибір суб'єктом господарювання провадження встановленого законом виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, і території своєї діяльності;

забезпечення при отриманні ліцензії рівності прав суб'єктів господарювання незалежно від організаційно-правової форми чи форми власності, якщо інше не встановлено законом;

{Абзац третій пункту 5 частини першої статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

встановлення єдиних вимог ліцензійних умов шляхом визначення їх відповідності рівням ризику від провадження відповідного виду господарської діяльності;

унікнення необґрунтованих обтяжень чи зайвих адміністративних процедур;

заборону використання ліцензування видів господарської діяльності для обмеження конкуренції;

б) принципі відкритості процесу ліцензування, що забезпечується шляхом:

внесення відомостей про ліцензування видів господарської діяльності суб'єктів господарювання до ліцензійних реєстрів;

{Пункт 6 частини першої статті 3 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

своєчасного оприлюднення результатів ліцензійної діяльності органами ліцензування на своїх офіційних веб-сайтах та проектів нормативно-правових актів - у порядку, передбаченому [Законом України](#) "Про доступ до публічної інформації";

забезпечення доступності інформації у сфері ліцензування відповідно до закону;

залучення на паритетних засадах представників профільних громадських організацій, суб'єктів господарювання та/або їх об'єднань до процесу прийняття рішень Експертно-апеляційною радою з питань ліцензування.

2. Принципи державної політики у сфері ліцензування поширюються на порядок ліцензування всіх видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню.

Ліцензування видів господарської діяльності, що не відповідає наведеним у цій статті принципам державної політики, забороняється.

Стаття 4. Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування

1. Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування:

1) розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері ліцензування;

{Пункт 1 частини першої статті 4 в редакції Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

2) узагальнює практику застосування нормативно-правових актів з питань ліцензування;

3) погоджує проекти нормативно-правових актів у сфері ліцензування (у тому числі проекти ліцензійних умов);

{Пункт 3 частини першої статті 4 в редакції Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

4) здійснює методичне керівництво, інформаційне забезпечення діяльності органів ліцензування та визначає форму ліцензійного звіту;

5) здійснює нагляд за додержанням органами державної влади, державними колегіальними органами законодавства у сфері ліцензування;

6) утворює Експертно-апеляційну раду з питань ліцензування та забезпечує її діяльність;

7) має право для цілей Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування отримувати від органу ліцензування копії документів, які стосуються прийнятого ним рішення, що оскаржується до спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, та залучати на громадських засадах державних службовців, науковців та інших фахівців (за згодою їхніх керівників) для одержання консультацій та проведення експертизи документів у сфері ліцензування, а також запитувати і отримувати інформацію, документи чи матеріали;

8) видає розпорядження відповідно до повноважень, визначених цим Законом;

{Пункт 8 частини першої статті 4 в редакції Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

{Пункт 9 частини першої статті 4 виключено на підставі Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

{Пункт 10 частини першої статті 4 виключено на підставі Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

11) одержує інформацію з питань ліцензування та контролю за наявністю ліцензій у суб'єктів господарювання від органів ліцензування, органів, посадові особи яких відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення складають протоколи про адміністративні правопорушення щодо виявлення провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, без отримання ліцензії або у період зупинення дії ліцензії, зокрема щорічний ліцензійний звіт та щорічний звіт про виявлення провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, без отримання ліцензії або у період зупинення дії ліцензії;

{Пункт 11 частини першої статті 4 в редакції Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

12) має безоплатний доступ до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань у порядку, встановленому Міністерством юстиції України;

{Пункт 12 частини першої статті 4 в редакції Закону [№ 835-VIII від 26.11.2015](#)}

13) веде у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, Реєстр розгляду скарг здобувачів ліцензій, ліцензіатів на дії (бездіяльність) органів ліцензування щодо порушення законодавства у сфері ліцензування;

{Частину першу статті 4 доповнено пунктом 13 згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

14) надає на підставі рішення Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування погодження на проведення позапланової перевірки додержання ліцензіатом вимог ліцензійних умов з підстав, передбачених пунктами 2, 4 і 5 частини третьої статті 19 цього Закону.

{Частина першу статті 4 доповнено пунктом 13 згідно із Законом [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

2. Розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, прийняті в межах його повноважень, є обов'язковими до виконання органами ліцензування, юридичними особами всіх форм власності, а також фізичними особами - підприємцями.

Розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування може бути оскаржено до суду.

{Частина друга статті 4 в редакції Закону [№ 139-IX від 02.10.2019](#)}

Закон України "Про ліцензування видів господарської діяльності"

посилання на першоджерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>